

Detaljbudget 2019

Regionutvecklingsnämnden

Innehållsförteckning

1 Sammanfattning.....	3
2 Mål och fokusområden.....	6
2.1 Västra Götaland ska sträva efter det hållbara samhället med tillväxt av jobb och företag i hela regionen.....	6
2.1.1 Arbetsmarknaden ska utvidgas genom hållbara transporter och samverkan med näringsliv och forskning i Västra Götaland.....	6
2.1.1.1 Arbeta vidare med infrastrukturplaneringen i enlighet med vad som beskrivs i infrastrukturavsnittet	6
2.1.1.2 Göra Västra Götaland till modell för hållbar landsbygdsutveckling och samspel stad/land.....	6
2.1.1.3 Stärka VGRs arbete med matchingen på arbetsmarknaden.....	7
2.1.1.4 Västra Götalandsregionen ska verka för att stärka innovationskraften i Västra Götaland	7
2.1.2 Skillnader i livsvillkor och hälsa ska minska	8
2.1.2.1 Bryta utanförskap och segregation och stärka kopplingen mellan utbildning och arbetsliv	8
2.1.3 Antalet nöjda resenärer med kollektivtrafiken ska öka i hela regionen	8
2.1.3.1 Utökade möjligheter till studie- och arbetspendling samt knyta samman landsbygd och stad	8
2.1.4 Klimatutsläppen från fossilbränsle i Västra Götaland samt verksamhetens direkta miljöpåverkan ska minska.....	9
2.1.4.1 Bättre möjligheter till livsmedels- och energiproduktion samt stimulera ökad användning av biogas	9
3 Ökat fokus på kostnadskontroll, ekonomi i balans, tillgänglighet och produktivitet.....	10
3.1 Kostnadskontroll samt ekonomi och verksamhet i balans	10
4 Ekonomiska förutsättningar	11
4.1 Ekonomiskt resultat.....	11
4.1.1 SD04 Sammanställd detaljbudget Beställare regional utveckling.....	12
4.2 Eget kapital och obeskattade reserver	13
4.3 Investeringar.....	13
5 Fördjupad rapport till egen nämnd/styrelse	14

1 Sammanfattning

Regionutvecklingsnämnden (RUN) ska med sina insatser bidra till en hållbar regional utveckling i Västra Götaland. Regionutvecklingsuppdraget utgår från en helhetssyn på de miljömässiga, sociala och ekonomiska dimensionerna, där alla tre är lika högt prioriterade och integrerade i varandra. Den regionala visionens horisontella perspektiv ”den gemensamma regionen, jämställdhet, klimatomställning, integration och internationalisering” genomsyrar allt arbete. Nämnder och beredningar som arbetar med regional utveckling och kultur har tillsammans en unik genomförandekraft för att uppnå en hållbar utveckling och ett gott liv för invånarna i hela Västra Götaland.

Regionutvecklingsnämnden har för planperioden 2017-2019 valt följande av regionfullmäktiges mål:

- Arbetsmarknaden ska utvidgas genom hållbara transporter och samverkan med näringslivet och forskning i hela Västra Götaland
- Skillnader i livsvillkor och hälsa ska minska
- Klimatutsläppen från fossilbränsle i Västra Götaland samt verksamhetens direkta miljöpåverkan ska minska

Regionutvecklingsnämnden har också formulerat ett eget mål som kommer att följas upp på helårsbasis:

- Fler nya och fler växande företag

Valda fokusområden och aktiviteter kopplade till målen bedöms ha den bästa effekten för att nå måluppfyllelse och en hållbar utveckling.

Regionutvecklingsnämndens regionbidrag uppgår till totalt 812,1 miljoner kronor (mnkr). 2019 har nämnden tillförts 70 mnkr för att genomföra kompletterande åtgärder inom infrastrukturområdet. För det regionala tillväxtuppdraget hanterar RUN ett statligt anslag på ca 66 mnkr.

RUNs verksamhet stödjer utvecklingsinsatser i företag, verksamheter och projekt som ligger i linje med den regionala tillväxtstrategin VG2020 och de handlingsprogram som utgår från strategin. Här ingår bl.a. områden som entreprenörskap och företagande, forskning och innovation i små och medelstora företag, utveckling inom regionala styrkeområden, utbildning, kompetensförsörjning, integration, infrastruktur, landsbygdsutveckling och internationalisering. Ett framgångsrikt utvecklingsarbete kräver samverkan mellan sektorer och på alla nivåer, lokalt, regionalt, nationellt och internationellt. Kännetecknande för RUNs arbete är de långsiktiga och målmedvetna satsningarna på innovationsmiljöer. Även detaljbudgeten för 2019 präglas av denna långsiktighet.

Arbetet med att ta fram en ny regional utvecklingsstrategi, som ska gälla från och med 2021, kommer att pågå som mest intensivt under 2019. Under året ska dialoger genomföras med näringsliv, kommuner, statliga myndigheter och civilsamhälle. Det är en omfattande och bred process som kommer att kräva stort engagemang av RUN i egenskap av VGRs ledande politiska organ inom regionutvecklingsområdet.

Prioriterat under 2019 är satsningar på ungt entreprenörskap och då särskilt unga på landsbygd och unga i utanförskap. Internt inom VGR stöds entreprenörskap och innovation

inom hälso- och sjukvården via Innovationsplattformen vid Sahlgrenska universitetssjukhuset, som RUN finansierar.

I arbetet med förnyelse och omställning inom små och medelstora företag sker en kraftsamling på kompetensutveckling för digitalisering och internationalisering. Resursmässigt tunga satsningar sker på innovation och konkurrenskraft i regionala styrkeområden inom framförallt: hållbara transporter, life science, hållbar energi och bioinnovation samt livsmedel. Inom hållbara transporter förväntas utvecklingsinsatserna inom elektrifiering och självkörande fordon gå in i industrialiseringsfas under 2019. Andra insatser under året kopplar till etableringen av nationellt elektromobilitetslabb, uppgraderingen av AstaZero och ElectricCity Fas 2. Inom life science fortsätter satsningarna på infrastrukturer för forskning, utveckling och innovation och på att öka samverkan dem emellan. Under året startar den nationella samverkansmiljön för artificiell intelligens (AI Innovation of Sweden).

Västra Götalands sex science parks är innovationsmiljöer som har en viktig roll i gapet mellan forskning och tillämpning och kan genom breda partnerskap och öppen innovation bidra till stärkt konkurrenskraft i det västsvenska näringslivet. Ambitionen är att Västra Götalands Science parks ska vara steget före när det gäller miljömässigt, ekonomiskt och socialt ansvarstagande i länets utvecklingsarbete. Under 2019 kommer en ny stor satsning på titan-, kompositer och additiv tillverkning kallad Framtidens fabrik etableras på Innovatum i Trollhättan. Den nationella samverkansplattformen för hållbar textil och mode vid Borås Science Park startar upp 2019. Under året startar den operativa verksamheten i nationella samverkansmiljön för artificiell intelligens (AI Innovation of Sweden) på Lindholmen Science Park.

Det integrationsfrämjande arbetet har inriktningen att underlätta för nyanlända att försörja sig och delta i samhällslivet samt att bryta utanförskapet hos utrikes födda som är svagt integrerade på arbetsmarknaden och i samhället. Extra resurser kommer att ges till science centers i Västra Götaland för att fortsätta att arbeta med insatser för fullföljda studier.

Regionutvecklingsnämnden har sedan 2016 tillförts medel för att genomföra kompletterande åtgärder inom infrastrukturområdet. För 2019 är beloppet 70 mnkr varav 50 mnkr riktas för att förstärka potter i den regionala infrastrukturplanen; 15 mnkr för cykelvägar, 10 mnkr för smärreåtgärder och 25 mnkr för mindre vägnätet. Därtill ingår 20 mnkr som är avsatta för att nyttja till förskottering och medfinansiering. För att fortsätta arbetet att tillsammans med kommunerna öppna nya stationer för Västtågen satsas 10 mnkr i enlighet med den utredning som gjorts.

VGR fortsätter att stötta kommunalförbunden i deras respektive arbete med regional fysisk planering. Målet är att kunna skapa en strukturbild för Västra Götaland som helhet. Ett förslag till ny lag om ett utökat ansvar till regionerna och att överta uppgifter från länsstyrelsen avseende samordningen i länet gällande bostadsförsörjningen bedöms börja gälla redan 2019.

Film i Väst får en särskild satsning på 6 mnkr 2019 för att införa produktionsrabatter för filmproduktioner i Västra Götaland. Med några få undantag har de flesta filmregioner i Europa infört produktionsrabatter. Genom satsningen får Västra Götaland bättre förutsättningar att konkurrera om filmproduktioner och kan därmed stärka sin roll som en ledande filmregion.

RUN engagerar sig i ett antal internationella organisationer. Detta engagemang bidrar till att

synliggöra VGR:s prioriterade frågor och påverka vår omvärld samt att hitta samarbeten och extern finansiering för utvecklingsåtgärder. Under 2019 fortsätter arbetet med att säkerställa att VGR:s medlemskap i internationella organisationer tas om hand på bästa sätt och integreras fullt ut i verksamheten.

2 Mål och fokusområden

2.1 Västra Götaland ska sträva efter det hållbara samhället med tillväxt av jobb och företag i hela regionen

2.1.1 Arbetsmarknaden ska utvidgas genom hållbara transporter och samverkan med näringsliv och forskning i Västra Götaland

2.1.1.1 Arbeta vidare med infrastrukturplaneringen i enlighet med vad som beskrivs i infrastrukturavsnittet

Aktiviteter:

- Driva ett utvecklingsarbete i samverkan med kommunalförbund/kommuner för en gemensam strukturbild som kan utgöra ett stöd för parterna att utveckla en mer effektiv och hållbar fysisk planeringen
- Vara drivande och verka för infrastrukturesatsningar inför kommande revidering av infrastrukturplanerna 2022 genom att ta fram analys- och påverkansunderlag i enlighet med Västra Götalandsregionens prioriteringar
- Leda arbetet med genomförandet av den beslutade regionala infrastrukturplanen som beställare till Trafikverket genom att ingå i eller leda olika utredningsaktiviteter kopplade till planen
- Vara drivande i genomförandet av cykelstrategin, och verka för snabbare och mer kostnadseffektiv utveckling av cykelinfrastruktur
- Nära följa och samverka med Closers[1] arbete med att leda genomförandet av godsstrategin
- Representera VGR i Västsvenska Paketets grupperingar
- Verka för medfinansieringsavtal för förberedande infrastrukturåtgärder som underlättar framtida nya stationslägen enligt Västtågsutredningen

[1] CLOSER är en nationell samverkansplattform, kunskapsnod och projektverkstad för ökad transporteffektivitet.

2.1.1.2 Göra Västra Götaland till modell för hållbar landsbygdsutveckling och samspel stad/land

Västra Götalandsregionen bedriver genomgående en regional utvecklingspolitik där staden såväl som landet betraktas som en helhet och där vi frångått ett bidragsorienterat och kompensatoriskt synsätt på landsbygden. Hållbara samspel mellan stad och land är tydligt utpekade i den regionala utvecklingsstrategin för länet.

Aktiviteter:

- Satsningen på Västra Götalandsregionens pris ”Unga Landsbygdspriset i Väst” fortsätter 2019. Syftet med tävlingen är att mobilisera och synliggöra ungt företagande

på landsbygden.

- Fortsatta insatser på nio olika platser i gles- och skärgårdsområden inom ramen för *Regionala serviceprogrammet (RSP)* för att utveckla och utvärdera metoder för lokal service och hållbar platsutveckling som inleddes 2017. Under 2019 utökas projektet med ytterligare en plats samt genomföra en lärkonferens.
- Medverkan i ett nationellt projekt med fokus på att utveckla kustnära samhällen genom samverkan mellan turismnäring och service.
- Satsning på ett nationellt projekt med fokus på metodutveckling av samordnad logistik inom post- och paket på landsbygden, ett område som av framförallt näringslivet lyfts som ytterst centralt för överlevnad och tillväxt.
- Aktiv spridning och användande av den digitala jämställdhetskartläggningen ”Jämställdhetskartan” som ett verktyg för ökad jämställdhet i satsningar i hela regionen utifrån specifika geografiska förutsättningar.

2.1.1.3 Stärka VGRs arbete med matchningen på arbetsmarknaden

Aktiviteter

- Projektsatsningar inom områdena stärkt vuxenutbildning, samverkan kring regionalt yrkesvux, förstärkning av matchningsarbete på delregional nivå genom kompetensråd
- Fortsatt arbete gentemot staten rörande regionens kompetensförsörjningsuppdrag
- Projekt för att stärka arbetsmarknadsintegrationen
- Framtagande av kunskapsunderlag som lämnas till Myndigheten för yrkeshögskolan (MYH)
- Aktiv samverkan med lärosäten om kompetensförsörjning inom högre utbildning
- Projekt för att attrahera fler ungdomar till utbildningar som ger jobb i industrin och bristyrken inom offentlig sektor
- Samarbete med science centers kring att stimulera ungdomars intresse och kunskap för naturvetenskap och teknik
- Stöd till validering genom fortsatt utveckling av Validering Väst
- Analysarbete över framtida kompetensförsörjningsbehov och effekter av utbildningsinsatser

2.1.1.4 Västra Götalandsregionen ska verka för att stärka innovationskraften i Västra Götaland

Aktiviteter:

- Genomföra programmen för hållbar utveckling inom life science, hållbara transporter, hållbar energi och bioinnovation, livsmedel och gröna näringar, maritima näringar, små och medelstora företag, entreprenörskap, kulturella och kreativa näringar samt internationella forsknings- och innovationssamarbeten.
- Satsningar inom framtidens transportsystem, automatiserad- och virtuell tillverkning, hållbara affärsmodeller, cirkulär ekonomi, samt biogas och elektrifiering.
- Insatser för att stärka innovationssupport för små och medelstora företag och insatser som underlättar för företag att exportera

- Satsningar på nya innovativa företag genom såddfinansiering och inkubatorer.
- Implementering av den digitala agendan
- Samarbete med innovationsplattformen och andra innovationsaktörer inom hälso- och sjukvården samt med koncerninköp inom ramen för det nyligen etablerade samverkansforumet för upphandlingsfrågor kopplat till livsmedel, möbler och textil
- Fortsatt satsning på Västra Götalands sex science parks som är sammanhållna och sinsemellan koordinerade infrastrukturer för innovation och entreprenörskap
- Arbeta för fler synergier mellan smart specialisering, sammanhållningspolitik och EU:s forsknings- och innovationspolitik

2.1.2 Skillnader i livsvillkor och hälsa ska minska

2.1.2.1 Bryta utanförskap och segregation och stärka kopplingen mellan utbildning och arbetsliv

Aktiviteter

- Projekt i samverkan med HR som syftar till att underlätta för grupper som står långt från arbetsmarknaden att komma i anställning i VGR
- Stödja projekt som har ungdomar/unga vuxna som varken studerar eller arbetar
- Förstärkning och samordning av VGRs arbete med arbetsmarknadsintegration och inkludering av utlandsfödda
- Medverkan i Lärandecentrum Migration och hälsa med målet att stärka samverkan mellan verksamhetsområdena hälso- och sjukvård och regional utveckling
- Ansvar för europeiska projektet FIER som syftar till lärande mellan regioner i Sverige, Norge, Tyskland, Österrike, Belgien och Turkiet om effektiva metoder för att förbättra arbetsmarknadsintegration
- Stöd till projekt inom Sociala investeringsmedel (SIM) som riktar tidiga insatser mot barn och unga som på sikt främjar fullföljda studier
- Stödja projekt som ökar kunskaper och förbättrar metoder som förhindra skolavbrott och skolavhopp
- Stöd till samverkan mellan huvudmän och förvaltningar för att stärka samarbetet mellan kommun och region för att motverka skolavhopp
- Rapporter om nuläge för skolavhopp samt analyser om tänkbara samband bakom och orsaker till skolmisslyckanden

2.1.3 Antalet nöjda resenärer med kollektivtrafiken ska öka i hela regionen

2.1.3.1 Utökade möjligheter till studie- och arbetspendling samt knyta samman landsbygd och stad

Aktiviteter:

- Genomföra regional infrastrukturplan som beställare till trafikverket. Särskild pott för regionala järnvägar bidrar till att binda samman Västra Götaland

- Lyfta fram kostnadseffektiva infrastrukturåtgärder, som stöder kollektivtrafikens framkomlighet i trafikförsörjningsprogrammets prioriterade stråk, i åtgärdsplanering och genomförande av regional infrastrukturplan
- Genomföra regional cykelstrategi, som beställare till Trafikverket, med förstärkt budget från regionfullmäktige
- Aktiv dialog med Trafikverket för förberedande åtgärder som underlättar för framtida nya stationslägen i enlighet med Västtågsutredningen.
- Leda och driva utvecklingsarbete, samt bygga upp kompetens kring regional fysisk planering, strukturbild och bostadsförsörjningsplanering

2.1.4 Klimatutsläppen från fossilbränsle i Västra Götaland samt verksamhetens direkta miljöpåverkan ska minska

2.1.4.1 Bättre möjligheter till livsmedels- och energiproduktion samt stimulera ökad användning av biogas

Aktiviteter:

- Behovsmotiverade forsknings- och utvecklingsinsatser kopplade till primärproduktionen av livsmedel i samverkan med Agroväst, näringsliv och forskning.
- Utvecklingsinsatser mot förädlingsledet inom ramen för Lokalproducerat i Väst.
- Fortsatt satsning på energiproduktion och användning av biogas genom Agrovästs program Energigården.

3 Ökat fokus på kostnadskontroll, ekonomi i balans, tillgänglighet och produktivitet

3.1 Kostnadskontroll samt ekonomi och verksamhet i balans

Regionutvecklingsnämndens budget består till största delen av projektmedel och verksamhetsbidrag. Budgeten för verksamhetsbidrag betalas ut månadsvis till verksamheterna. Huvuddelen av projektbesluten avser beslut riktade till externa projektägare där hela summan för projektbeslutet kostnadsförs i samband med beslutstillfället, så kallad avsättning. Regionutvecklingsnämnden har stor möjlighet att anpassa projektbeslut efter budget och har på så sätt en god kostnadskontroll och verksamhet i balans.

4 Ekonomiska förutsättningar

4.1 Ekonomiskt resultat

Regionutvecklingsnämndens regionbidrag uppgår till totalt 812,1 miljoner kronor (mnkr) inklusive en uppräkningsindex om 2%.

Regionutvecklingsnämnden har sedan 2016 tillförts medel för att genomföra kompletterande åtgärder inom infrastrukturområdet, 2019 är beloppet 70 mnkr. Beloppet summeras till 220 mnkr för hela perioden 2016-2019. Medlen är endast avsedda för de kompletterande åtgärder inom infrastrukturområdet som nämnden föreslagit. För att nå det belopp om 290 mnkr som regionutvecklingsnämnden bedömt behövs för att fullfölja regional plan behöver beslut tas för kommande år.

Regionbidraget höjdes 2018 med 5 mnkr för satsning på biogas i tunga fordon samt 5 mnkr för Västtågsutredningen. Som en del i Regionfullmäktiges ambition att bygga Västtågen satsas dessa 10 mnkr år 2019 för att fortsätta arbetet tillsammans med kommunerna för att öppna nya stationer i enlighet med den utredning som gjorts.

Regionutvecklingsnämnden hanterar statligt anslag på 66 mnkr. Beslut fattas i nämnden, men den ekonomiska redovisningen sker inte i regionens redovisningssystem utan direkt till Tillväxtverket i det statliga systemet NYPS. Beslut från Näringsdepartementet om storleken på de statliga medlen kommer först i december. I regionutvecklingsnämndens budget räknas med oförändrad ram 2019.

Film i Väst får från 2019 en särskild satsning om maximalt 6 mnkr för produktionsrabatter för filmproduktioner i VGR. Intentionen är att medel även ska komma att finnas under 2020.

På intäktssidan budgeteras 5 mnkr för intäkter i projekt. Stor del av intäkterna hör ihop med pågående EU projekt. Regionutvecklingsnämnden budgeterar även 7,5 mnkr för intäkter från Länsstyrelsen för administration.

Regionutvecklingsnämndens budget är kopplad till relevanta områden i VG2020. Inom respektive område finns dels sökbara medel dels de verksamhetsbidrag som tillhör området. Mer detaljerad information om innehållet under respektive verksamhetsområde finns i bilagorna 1-7.

4.1.1 Sammanställd detaljbudget Beställare regional utveckling

			mnr	
Regionutvecklingsnämnden	Budget 2018	Budget 2019	Diff 19-18	Bilaga
<i>Finansiering:</i>				
Statligt anslag	66,0	66,0	0,0	
Övriga intäkter	13,0	13,0	0,0	
Regionalt anslag	796,2	812,1	15,9	
SUMMA INTÄKTER	875,2	891,1	15,9	
Entreprenörskap och företagande	118,1	119,7	1,6	Bilaga 1
Regionala styrkeområden	178,9	175,4	-3,5	Bilaga 2
Bryta utanförskap och segregering	50,0	50,0	0,0	Bilaga 3
Livslångt lärande	39,9	40,0	0,1	Bilaga 4
Infrastruktur och bredband	102,1	105,6	3,5	Bilaga 5
Nationellt och internationellt	11,5	12,8	1,3	Bilaga 6
Övrigt VG2020	51,5	52,5	1,0	Bilaga 7
Almi företagspartner Väst AB	18,3	18,5	0,2	
Turistrådet Västsverige AB	53,0	54,1	1,1	
Dalslands kanalbolag	4,0	4,1	0,1	
Film i Väst AB	30,1	30,7	0,6	
Produktionsrabatter		6,0	6,0	
Naturbruksstyrelsen	145,4	148,3	2,9	
Yrkesbytarprogrammet Naturbruk	5,0	5,0	0,0	
Underhåll Naturbruk (eget kapital)		0,0	0,0	
Stiftelsen Stenebyskolan	12,6	12,6	0,0	
Nämnd	2,3	2,3	0,0	
Koncernkontoret	52,5	53,6	1,1	
SUMMA KOSTNADER	875,2	891,1	15,8	
Varav statliga anslag o övr intäk	-79,0	-79,0		
SUMMA BUDGET VGR	796,2	812,1		

4.2 Eget kapital och obeskattade reserver

Regionutvecklingsnämnden avser inte att använda det egna kapitalet 2019

4.3 Investeringar

Regionutvecklingsnämnden har inga investeringar.

5 Fördjupad rapport till egen nämnd/styrelse

5.1 Egna mål och indikatorer

Regionutvecklingsnämnden har valt följande eget mål och indikatorer som kommer att följas upp på helårsbasis:

Mål

Fler nya och fler växande företag

Indikatorer

- *Företag som tar del av utvecklingsinsatser som regionutvecklingsnämnden finansierar, ska ha en högre tillväxttakt än en kontrollgrupp med liknade företag*
- *Antal sysselsatta i företag som är i eller har lämnat inkubatorer med finansiering från regionutvecklingsnämnden*
- *Andel företag som upplever att företagsstöd från Västra Götalandsregionen har bidragit till ökad konkurrenskraft*
- *Antal nya företag och nya idéer inom social ekonomi som främjar social innovation i projekt/verksamheter som får stöd av regionutvecklingsnämnden*

5.2. Insatsområden kopplade till regionfullmäktiges budget samt Västra Götaland 2020 (VG2020)

5.2.1. Ett gott klimat för kreativitet, entreprenörskap och företagande

5.2.1.1 Ungt entreprenörskap

Regionutvecklingsnämndens program för entreprenörskap 2018–2020 lägger grunden för arbetet med ungt entreprenörskap och prioriterade insatser för 2019. Verksamhetsstöd ges till entreprenörskapsfrämjande aktörer med inriktning på olika åldrar som *Framtidsfrön*, *Ung Företagsamhet*, *Drivhuset*, *Venture Cup* och entreprenörutbildningar vid högskolorna. För yngre åldrar är det främst breda attitydpåverkande insatser för att bygga personliga entreprenöriella förmågor. För äldre åldrar är det fokus på nyföretagande. Under 2019 görs riktade insatser för att stärka unga på landsbygden och främja integration av nyanlända ungdomar. Satsningen på Västra Götalandsregionens pris ”Unga Landsbygdspriset i Väst” fortsätter och byggs ut med en inspirationsdag.

5.2.1.2 Intraprenörskap inom hälso- och sjukvården

Regionutvecklingsnämnden fortsätter att stödja Innovationsplattformen, vars verksamhet ska bidra till att öka hälso- och sjukvårdens förmåga att beskriva sina utmaningar och behov samt uppmuntra till samverkan med akademi och företag för att finna lösningar på dessa. Arbetet involverar och stärker också Koncerninköp och VGR-IT i utvecklingen av produkter och tjänster. Under 2019 fortsätter Innovationsplattformen att administrera Innovationsfonden och vidareutveckla processen för den. Vidare kommer Innovationsplattformen att leda arbetet med att ta fram en innovationsprocess för VGR, för att öka sannolikheten för framgångsrik implementering och nyttiggörande av nya lösningar. I anslutning till detta arbete kommer även behovet av en innovationsstrategi att utredas.

5.2.1.3 Socialt entreprenörskap och social ekonomi

Regionutvecklingsnämndens insatser ska främja socialt entreprenörskap och social innovation. Samverkan sker långsiktigt med den sociala ekonomins aktörer genom dialog och samråd inom Sociala ekonomins råd i Västra Götaland (SER). Arbetet fortsätter med att stärka de regionala och delregionala nätverkens roll som röstbärare. Under året planeras även en riktad utlysning av projektmedel inom socialt entreprenörskap/samhällsentreprenörskap. Regeringens strategi för sociala företag pekar särskilt på de sociala företagens roll för innovation och hållbar samhällsutveckling. Under 2019 inleds genomförandet av en tvåårig regional handlingsplan för socialt företagande. Handlingsplanens inriktning är att utveckla regional samverkan mellan sociala företag, offentliga, ideella och privata aktörer, att stärka de sociala företagens utveckling samt att öka kunskapen och stärka marknaden för sociala företag.

5.2.1.4 Företagsfrämjande på jämlika villkor

För att stimulera nyföretagande behöver kvaliteten på affärs- och nyföretagarrådgivning höjas och tillgängliggöras genom ökad digitalisering och geografisk spridning, t ex till områden med hög andel utrikes födda. Även samverkan mellan rådgivningsaktörerna ska stärkas. Ett led i arbetet är att utveckla en regional samverkansmodell för kvalitetssäkring och utökad samverkan inom nyföretagarrådgivningen. Inom ramen för handlingsplanen för jämställd regional tillväxt 2016–2018 har ett stort antal företagsfrämjande aktörer genomgått en utbildning för att rådgivarna ska utöka sin kunskap i hur de använder sig av ett mer normkritiskt förhållningssätt i samband med information, vägledning och rådgivning. Dessa utbildningsinsatser följs upp 2019 och dialog om verksamheternas arbete med jämställdhet fortsätter.

5.2.1.5 Innovationsstöd till kunskapsbaserade företag med tillväxtpotential

För att få fler nya och växande tillväxtföretag med potential att nå en internationell marknad behövs ett ökat flöde av potentiella företagsidéer. Det behövs även en infrastruktur som underlättar starten och förbättrar överlevnadsgraden av dessa innovativa kunskapsintensiva företag. Kompetens och kapital är två viktiga framgångsfaktorer. Regionutvecklingsnämnden finansierar Science Parks och inkubatorer som har en viktig funktion i innovationssystemet. Flera av inkubatorerna i Västra Götaland tillhör enligt internationell ranking absolut världsklass. Västra Götalandsregionen ansvarar för nätverket *Inkubatorkompetens* där fokus ligger på samverkan och erfarenhetsutbyte mellan de 8 inkubatorer som regionutvecklingsnämnden medfinansierar. Nätverket arbetar för att Västra Götaland fortsatt skall ha ett inkubatorsystem i framkant. Under 2019 kommer fortsatt kvalitetshöjande insatser prioriteras med fokus på bl.a. internationalisering.

5.2.1.6 Innovativa små och medelstora företag

Insatser genomförs inom ramen för programmet för små och medelstora företag med huvudområdena företagsklimat samt marknad- och innovationsutveckling, Fokus ligger på

kunskapsförmedling och rådgivning till företag, satsningar på internationalisering och export samt tillgång till kapital. I kapitalfrågan ingår VGRs eget företagsstöd samt VGRs engagemang i Almi Väst (statlig lånefinansiering), Almi Invest (statligt riskkapital) och Connect Väst (privat riskkapital). VGRs företagsstöd erbjuder stöd till företag som bekostas av det statliga tillväxtanslaget: såddfinansiering, konsultcheckar, FoU-kort, EU-kort, investeringsbidrag i stödområdet (Dalsland) samt Tillväxtverkets affärsutvecklingscheckar för digitalisering och internationalisering.

Digitalisering och internationalisering är fortsatt prioriterat genom satsningar på kompetensutveckling för digitalisering inom industrin och det regionala exportcentrat som samlar främjandeaktörerna inom export. Resultatet av en tidigare genomförd exportsatsning inom områdena livsmedel och kultur och kreativa näringar kommer att följas upp under året. De etableringssatsningar som pågår i samtliga fyra delregioner samverkar i ett forum som leds av VGR och där vissa gemensamma insatser genomförs.

Utöver företagen själva är science parks, inkubatorer, industriella utvecklingscentra, klusteraktörer, forskningsinstitut och lärosäten viktiga aktörer. VGR arbetar långsiktigt för att förbättra samordningen mellan olika aktörers erbjudanden samt betona vikten av att insatser ska gå hand i hand med ökad mångfald i företagen och bidra till hållbar utveckling. En ny utvecklingsinsats planeras för att främja innovation inom tjänstenärings.

5.2.2 Internationell konkurrenskraft genom regional kraftsamling kring styrkeområden

5.2.2.1 Hållbara transporter

Programmet för hållbara transporter är ett samarbete mellan regionutvecklingsnämnden, kollektivtrafiknämnden och miljönämnden. Programmet stöttar forskning och utveckling samt test och demonstration där VGR tillsammans med andra offentliga och privata aktörer samverkar kring de lösningar som behövs för att ställa om till ett hållbart transportsystem. Lösningarna berör områdena elektrifiering, transporteffektivitet, automatisering och uppkoppling, samt drivmedel med en hög andel förnybar energi. Fordon och transport är globala system och sektorer och insatser för hållbara transporter och ökad innovationskraft samt tillväxt i Västra Götaland fokuserar därför särskilt på lösningar med internationell avsättning. Genom det arbetssättet bidrar programmet till minskad klimatpåverkan globalt samtidigt som tillverkning och arbetstillfällen kan finnas kvar i regionen. Omställningen som programmet stöttar förväntas att under 2019 gå från utveckling till industrialisering av nya drivsystem till fordon och olika autonoma funktioner i fordon och transportsystem. Programmet är ett verktyg för VGR att bibehålla regionalt driven internationell konkurrenskraft. Ett viktigt arbetssätt är att basfinansiera nätverk och centrumbildningar där nyckelaktörer driver omställning och konkurrenskraft. Satsningar på kompetensförsörjningsinsatser som leder till stärkt konkurrenskraft är också ett prioriterat område. Andra insatser under året kopplar till etableringen av nationellt elektromobilitetslabb, uppgraderingen av AstaZero, ElectricCity Fas 2, samt att förbereda bredare offentlig-privat

initiativ som sätter Västsverige på den internationella kartan inom elektrifiering, automatisering och uppkoppling.

5.2.2.2 Life Science

Programmet för life science har som övergripande mål att Västra Götaland ska vara en konkurrenskraftig och attraktiv region för investeringar och satsningar till akademi, institut och företag. Programmet ska samtidigt bidra till att stärka utvecklingsförmågan i hälso- och sjukvården till nytta för patienter och medborgare. Under 2019 prioriteras finansiering av Gothia Forum och Innovationsplattformen samt samverkan med regionala innovationsaktörer som Sahlgrenska Science Park, MedTech West, Business Region Göteborg och AstraZeneca BioVentureHub. Programplanering av Sahlgrenska Life, för sammankoppling av Sahlgrenska Universitetssjukhuset och Sahlgrenska Akademin, samt utvecklandet av CoValley i anslutning till Astra Zeneca i Mölndal, gör att det finns det anledning att tro att den västsvenska life sciencesektorn kommer att förändras och växa. Innovation är en viktig komponent i förändringen, och bl a Sahlgrenska Science Park är en viktig sammankopplande aktör.

Inom programmet pågår också satsningar i projektform inom västsvenska styrkeområden såsom prehospitäl vård, regenerativ medicin och fortsatt stöd till Wallenbergcentrum för molekylär och transnationell medicin. På nationell nivå är de strategiska innovationsprogrammen SWElife och Medtech4Health viktiga partners för VGR, liksom Vinnova och Vetenskapsrådets enhet Kliniska Studier Sverige. Genom bl a dessa kanaler spelar Västra Götalandsregionen in till den nationella life sciencestrategi som regeringen arbetar fram. Under perioden kommer satsningar på den nationella arenan inom artificiell intelligens, AI Innovation för Sweden, att genomföras.

5.2.2.3 Hållbar energi och bioinnovation

Programmet för hållbar energi och bioinnovation drivs gemensamt av regionutvecklingsnämnden och miljönämnden. Programmet stöttar forskning och utveckling samt test och demonstration för att ställa om till ett hållbart energisystem och en bioekonomi. Programmet innefattar insatser inom förnybar energiproduktion, smarta nät och energieffektivisering inom industrin, bostadssektorn och service. I programmets del om bioinnovationer och om den biobaserade samhällsekonomin är syftet att minska användningen av fossila råvaror och öka ekosystemtjänsternas värde och bidrag till ekonomin. Speciellt fokus under 2019 är att starta upp nästa fas av arbetet med att utveckla en ökad användning av förnybara råvaror till kemi- och materialindustrin samt att utveckla användandet av resursen skog och trä till bland annat byggsektorn genom en satsning på industrialisering av trätillverkningsindustrin.

Under 2019 fortsätter satsningarna på förnybar energiproduktion. Västra Götalandsregionen är Energimyndighetens nationella nod för näringslivsutveckling inom vindkraftsområdet stöttar både utveckling inom vindkraft samt solesproduktion. Den ökade elproduktionen från småskaliga och väderberoende produktionsmetoder, kräver fler satsningar på distribution och lagring av energi. Där finns ett ökat intresse för samverkan mellan uttag av olika former av

energi samt balans av effektuttag och lagring av energi/el samt ”power-to-gas/liquid” som möjliga utvecklingsområden. Regionutvecklingsnämnden tillsammans med Miljönämnden stöder fortsatt arbete inom smarta energinät som är en förutsättning för en hållbar energiförsörjning i Västra Götaland.

5.2.2.4 Maritima frågor

Programmet för hållbara maritima näringar fokuserar på sex områden; sjöfart och marin teknik, marin energi, maritim turism, marina livsmedel, marin bioteknik och havsförvaltning. Programmet stöttar forskning och utveckling samt test och demonstration där VGR tillsammans med andra offentliga och privata aktörer samverkar bland annat genom Maritima Klustret i Västsverige. En viktig part i arbetet är också Kristinebergs marina forsknings- och innovationscenter där Göteborgs Universitet, Chalmers, IVL, RISE, Kungliga Tekniska Högskolan och Lysekils kommun samarbetar. Kopplat till Kristinebergs FoI-center finns initiativet SMART Ocean, som hanterar marin energi, marina livsmedel & marin bioteknik, ett konsortium med akademi, företag och offentlig sektor som förväntas vara i gång under 2019.

I regionen finns flera initiativ till testbäddar inom blå tillväxt-sektorn som t.ex. Testbädd Skagerrak (marin förnybar energi), Testbädd Akvamarin (marin biomassa/livsmedel) och SCOOT (marin mät- och plattformsteknik) som fortsatt behöver utvecklas och etableras i samverkan. Under 2019 kommer stort fokus ligga på att säkerställa marina/maritima företags tillgång till innovationsstödsystemet. Målet är att minska antalet plattformar samtidigt som effektiviteten och nyttan för företagen ökar. Kompetensförsörjning är en annan gemensam fråga inom de blå näringarna som blir allt viktigare. Regionens maritima arbete har uppmärksammats både nationellt och europeiskt och passar mycket väl in i hur EU kommissionen arbetar med blå tillväxt. Under 2019 kommer VGR att förvalta och utveckla Västra Götalands roll i dessa sammanhang, bl.a. genom fortsatt samverkan direkt med EU-kommissionen och andra samverkansorgan/nätverk där VGR är medlemmar.

5.2.2.5 Livsmedel och gröna näringar

Pågående och planerade insatser på området skapas med utgångspunkt i programmet för livsmedel och gröna näringar 2017–2020 och fokusområdet klimatsmart och hälsosam mat i Klimat 2030. Under 2019 görs en översyn av programmets för att säkerställa balansen mellan olika typer av insatser och för att samla in erfarenheter och synpunkter från aktörer som arbetar med eller har avslutat insatser inom programmet. Tillsammans med Länsstyrelsen görs en insats för att stödja länets kommuner att formulera mål och strategier som bidrar till den nationella och regionala livsmedelsstrategin. Det gångna året har Västra Götalandsregionen tagit initiativ för att förtydliga roller och ansvar hos regioner, myndigheter och departement i frågor som rör livsmedelsstrategin, och då särskilt kompetensförsörjningen. Under 2019 ska ökad regional och nationell samverkan på detta och andra områden fortsatt prioriteras. Framtidens kompetensbehov inom jordbruk och industriell livsmedelsförädling ska analyseras i samarbete med Region Skåne och Region Östergötland. Förutsättningarna för att utveckla länets hästföretagande med utgångspunkt i en gemensam plattform ska undersökas. Initiativ

kommer tas för att skapa test- och demonstrationsgårdar för ett fossiloberoende lantbruk, med tydlig koppling till fokusområdet Hållbart lantbruk i strategin Klimat 2030.

5.2.2.6 Hållbar Stadsutveckling

Västra Götalandsregionen deltar aktivt som en av sju konsortiepartners i Mistra Urban Futures som är ett kunskapscenter inom hållbar stadsutveckling. Genom centret kopplas forskare och praktiker samman i olika projekt och aktiviteter med målet att driva på utvecklingen mot mer rättvisa, gröna och tillgängliga städer. VGR prioriterar aktiviteter framförallt inom områdena klimat, samhällsplanering/transportplanering samt samspel mellan stad och land. 2019 är sista året centret har finansiering från Mistra. Därför ligger fokus för konsortieparterna 2019 på att hitta formerna för hur viktiga erfarenheter och värdet av Mistra Urban Futures skall tillvaratas i en fortsatt gemensam kunskapsplattform för hållbar stadsutveckling.

5.2.2.7 Smarta textilmaterial

Smart Textiles, den textila arenan av Science Park Borås, ska vara en internationellt ledande aktör inom textil förnyelse. Den syftar till forskning, innovation och produktutveckling och ge nya perspektiv på textilers användningsområden. Smart Textiles deltar i flera textila samarbetsarenor nationellt i samverkan med ex IVA, CelluTex och Bioinnovation men också i europeiska plattformar som RegioTex. Vid en utvärdering hösten 2018 av europeiska initiativ inom smart specialisering lyftes Smart Textiles fram som en av de främsta innovationsarenorna inom EU.

Västra Götalandsregionens satsningar tillsammans med Science Park Borås/Smart Textiles inom cirkulär ekonomi resulterade i att den regionala plattformen, Body & Space Do-tank Center, fått ett nationellt regeringsuppdrag för hållbara textilier under 2018-2022. Uppdraget är att bli en samlande arena för textilbranschen med uppdraget att sprida forskning och utveckling, minimera miljöbelastningen och utveckla hållbara affärsmodeller. Med denna plattform ökas förutsättningarna till ett stärkt entreprenörskap, spridning av kunskap, nya innovationer och affärsmöjligheter i en cirkulär ekonomi. Flera aktörer kommer vara involverade i arenan som ex Teko, Svensk handel, Swedish fashion Council, RISE IVF, Chalmers, Wargön Innovation, Umeå Universitet, Lunds universitet, Svenska institutet samt flera myndigheter och näringslivet.

5.2.2.8 Stärka besöksnäringen

Västra Götaland ökar regelbundet omsättningen inom besöksnäringen och är den näst starkaste turismregionen i Sverige. Branschen är som helhet jämställd, skapar ökad sysselsättning och nyanställer en hög andel unga och utlandsfödda. Landsbygdens och kustbygdens turism är starkt bidragande till att skapa en gynnsam utveckling för mindre orter. Regionala insatser sker bland annat genom att stärka samverkan mellan företag, branschorganisationer, kommuner och region. Produktutveckling, infrastruktur, kompetensutveckling, samverkan mellan aktörer som bidrar till säsongsförlängning och nya arbetstillfällen, bärkraftiga företag och ökad exportmognad prioriteras. Breda samarbeten och

delregionala insatser för förbättrad samordning och utveckling av flera ledssystem för vandring, cykel och båt genomförs under 2019. Turistrådet Västsverige AB marknadsför Västsverige såväl nationellt som internationellt och genomför den största delen av Västra Götalandsregionens insatser inom besöksnäringen. Internationellt erfarenhetsutbyte och policypåverkan gentemot EU drivs i samarbete med Turistrådet Västsverige inom det europeiska nätverket *NECSTouR* (nätverk för europeiska regioner för en hållbar turism).

5.2.2.9 Kulturella och kreativa näringar

Det nya programmet för kulturella och kreativa näringar (KKN) 2018–2020 går in i en genomförandefas 2019. Programmet är gemensamt med kulturnämnden och 9 breda branschområden ingår i KKN enligt nationell definition. Programmet fokuserar huvudsakligen på branschutveckling i bred samverkan, individers och företags kompetenshöjning och utveckling av kultursystem/platsbunden utveckling. Insatser stöds inom till exempel digitalisering, affärsutveckling, internationalisering och kvalitetshöjande nätverksbildningar. De olika branscherna inom KKN är inbördes olika och därför görs både med djupgående branschspecifika insatser och individuell affärsutveckling för till exempel kulturföretagare och företagare med olika bakgrunder. Under 2019 utvecklas mentorskap och stärkta strukturer för entreprenörskap och nyföretagande vid hantverksutbildningarna i Tibro, Steneby och Mariestad. Insatser för lokal platsutveckling utifrån kulturella och kreativa näringar kommer att göras på ett antal platser och huvudsakligen i landsbygdsmiljö.

5.2.2.10 Internationella samarbeten inom forskning och innovation

Handlingsprogrammet för internationella forsknings- och innovationssamarbeten syftar till att skapa förutsättningar för ett ökat västsvenskt deltagande i EU:s ramprogram och policyutveckling i EU. Handlingsprogrammet innehåller insatser som planeringsbidrag (EU-kort), mobilisering inom styrkeområden och påverkansinsatser, forskningsfinansieringssupport/rådgivning för VGR:s hälso- och sjukvårdsverksamheter, men också kommunikationsinsatser för att sprida och öka kunskap om EU:s forsknings- och innovationspolitik. En utredning kommer att göras om möjligheten att utvidga stödet till små o medelstora företags medverkan i Horisont Europa. Vidare skall samarbetet mellan RUNs program för hållbar utveckling och Horisont-programmet ökas.

5.2.2.11 Attrahera studenter och forskare och öka utbytet med omvärlden

MoRE2020 (Mobility for Regional Excellence) är VGR:s internationella utbytesprogram för erfarna forskare. Programmet ska finansiera 20 forskare, antingen forskare från Västra Götaland som getts möjlighet att forska utomlands ett år, alternativt forskningsmiljöer i Västra Götaland som rekryterat gästforskare från utlandet som får forska här under ett år. Tre utlysningar har skett inom ramen för programmet. Under 2019 fortsätter arbetet med programmets forskare.

Satsningen Move to Gothenburg/West Sweden har finansiering t.o.m 2019. Under 2019 kommer det att föras diskussioner om hur satsningen ska se ut framåt. Bl.a. ska förslaget till

ett internationellt center som ska vara ”en dörr in” för internationella nyckelarbetstagare ska vidareutvecklas.

En strategisk satsning för att stärka Västra Götalands position som en ledande kunskapsregion är att konferensen Nobel Week Dialogue där VGR är partner. 2019 arrangeras konferensen i Göteborg.

5.2.2.12 Stärka den stödjande infrastrukturen för en ledande kunskapsregion

Västra Götalands sex science parks är innovationsmiljöer där entreprenörer, företag, akademi och offentliga aktörer samverkar för att möta samhällsutmaningar och generera hållbar tillväxt för Sveriges konkurrenskraft. De har en viktig roll i gapet mellan forskning och tillämpning och kan genom breda partnerskap och öppen innovation bidra till stärkt konkurrenskraft i det västsvenska näringslivet. Social och miljömässig hållbarhet samt samhällsnytta ska gå som en röd tråd i verksamheterna. Samverkan mellan science parks i Västra Götaland är prioriterat och utöver flera gemensamma utvecklingsprojekt tillhandahåller Västra Götalandsregionen forum för erfarenhetsutbyte och verksamhetsutveckling såsom VD-nätverket. Under 2019 fortsätter Västra Götalandsregionen sitt långsiktiga engagemang i parkerna samtidigt som de följs upp utifrån följande mål:

- Verka för att företag och kunskapsaktörer väljer att investera i forskning, utveckling och produktion i Västsverige
- Möta bransch- och samhällsutmaningar genom att erbjuda process- och projektledning på en öppen och neutral samverkansarena inom valda fokusområden
- Testa, demonstrera och sprida kunskap om nya lösningar i partnerskap som har relevans och förmåga att implementera/nyttiggöra/ta till marknad
- Erbjud en sammanhållen och integrerad innovationsmiljö med en öppen infrastruktur där människor möts och skapar innovation tillsammans
- Bidra till värdeskapande genom att nystartade företag integreras i innovationsmiljön
- Bidra till att öka innovationsförmågan i små och medelstora företag

VGR fortsätter under 2019 sitt arbete med att marknadsföra regionens innovationsmiljöer i sina internationella nätverk och sammanhang, för att med exempel och kompetens från Västra Götaland, inspirera och influera EU:s innovationspolitik post-2020, i en gynnsam riktning för Västra Götaland.

5.2.2.13 Övriga styrkeområden

Material (nano) är ett forskningsnära och högteknologiskt område. Regionala insatser sker bl.a inom grafen, antennteknik och forskarsamverkan via MORE-programmet. Material (plast) har sin bas i ett kluster av tillverkande företag. Insatser sker via stöd till små och medelstora företag för generell produktivitetsökning och konkurrenskraft. Material (trä) är ett område som kopplas till kluster av företag vilka utvecklar byggande i trä. Insatser för bägge dessa områden sker via programmet för Hållbar energi och bioinnovation.

Hållbar produktion är ett styrkeområde vars bas motiveras av att Västra Götaland är en av Sveriges mest tillverknings- och exportindustriintensiva regioner som via företag med stark produktionsteknik och hög grad av automatisering under lång tid bibehållit produktivitet och

konkurrenskraft på internationella marknader. Produktion och tillverkning är också ett av de enskilt största regionala insatsområdena. Insatser sker via SMF-program, företagsstöd, basfinansiering av science parks samt olika samverkansprojekt. Under 2019 sker fortsatt uppbyggnad av ASSAR i Skövde och en ny stor satsning på titan-, kompositer och additiv tillverkning kallad Framtidens fabrik med placering på Innovatum i Trollhättan.

Informations- och kommunikationsteknik (IKT) är en generell näringsgren, men i Västra Götaland är den framför allt en teknikdrivande bransch som är integrerad med olika näringsgrenar, särskilt fordon och transport. Regionala insatser fokuserar på samverkan för ny AI samt teknik och nya tjänster inom fordon, produktion och uppkopplade lösningar. Nya och kompletterande insatser planeras kopplade till VGRs medlemskap i AI-Centrum, MobilityXLab och ReVeRe. VGR samarbetar med Västsveriges samtliga lärosäten inom området digitalisering. En tidigare och gemensam utredningen har nu lett fram till etableringen under 2019 av ett nationellt AI-centrum med placering på Lindholmen, AI Innovation of Sweden.

5.2.3. Bryta utanförskap och segregation och stärka kopplingarna mellan utbildning och arbetsliv

5.2.3.1 Sociala investeringsmedel för att bryta utanförskap

Genom sociala investeringar arbetar regionutvecklingsnämnden med hälsofrämjande och förebyggande insatser för att främja barn och ungas framtida utveckling och hälsa med fokus på att gå ut grundskolan med godkända betyg. Insatserna genomförs i samverkan mellan hälso- och sjukvården och kommunerna och är en del i kraftsamlingen för fullföljda studier. Under senhösten 2018 genomförs en utlysning och nya projekt förväntas starta under våren 2019. En utvärdering av hur arbetet med sociala investeringsmedel har genomförts av Kommunforskning i Väst och kommer tillsammans med rapporten Samhällsekonomiska kalkyler av sociala investeringar tjäna som underlag inför hur arbetet med sociala investeringsmedel ska se ut under de kommande åren.

5.2.3.2 Kraftsamling Fullföljda studier

En av de prioriterade frågorna i VG2020 är att fler ska bedriva eftergymnasiala studier och att avhoppet från skolan ska minska. Inom kraftsamling fullföljda studier finns en handlingsplan för åren 2017-2020 med fem insatsområden. Inom ramen för insatsområde fyra ”Studiemotivation” ryms många av regionutvecklingsnämndens insatser såsom verksamhetsbidrag för science centers och projektet Plug Innan. Under 2019 fortsätter det långsiktiga arbetet med att utveckla arbetet med uppföljning och statistik samt att bygga en långsiktig samverkansstruktur med kommunerna.

5.2.3.3 En riktad satsning för att få fler unga i jobb

2019 är det sista året för projektet Västra Götalandsregionens introduktionsanställningar (ViA) som har till syfte att motverka ungdomsarbetslöshet. Insatsen samordnas med personalutskottet och genomförs av folkhögskolekansliet i samverkan med

Arbetsförmedlingen. Under vintern 2018/19 kommer möjligheten att utveckla ViA framåt att utredas. Målgruppen för ViA är unga arbetssökande som behöver särskilt stöd för att kunna etablera sig på arbetsmarknaden. Det finns en tröghet i att sprida program ViA till fler förvaltningar. Förhoppningen är att införandet av måltal för förvaltningarnas arbetsmarknadsinsatser ska bana väg för ett större intresse för program ViA.

Folkhögskolornas traditionella och alltjämt viktiga roll att introducera studieovana personer genom särskilda studiemotiverande program är en framgångsrik väg för att sänka trösklarna till arbetsmarknaden. Det finns ambition att öka samverkan kring sådana insatser mellan Regional utveckling och folkhögskolorna. Det kan t.ex. handla om att främja användningen av folkhögskolornas förberedande kurser för att stimulera till ökad yrkesutbildning och fortsatt utbildning.

5.2.3.4 Skapa en sammanhållen arena för ungdomars möjligheter till praktik och ferieplatser

Tillgång till kvalitetssäkrade praktikplatser ger studerande en mer realistisk förståelse för arbetsmarknaden samt ökar individens förmåga att göra välgrundade utbildnings- och yrkesval inför framtiden. Riksdagen har beslutat om obligatorisk prao i grundskolan. Pågående utvecklingsarbete med praktiksamordningen kommer att bli än viktigare under de kommande åren. En sammanhållen arena finns redan i Göteborgsregionen och Skaraborg och är under arbete i Fyrbodalen. Planering av insatser för utvecklingen i Sjuhäradsregionen under 2019 pågår. Praktiksamordningen möjliggör en väg för företag och organisationer och underlättar därmed samverkan skola arbetsliv.

5.2.3.5 Integration och flyktingarbete

Även om inflyttningen av flyktingar har minskat betydligt sedan 2015–2016 finns det fortfarande anledning att peka på behovet av kunskapsbaserade åtgärder för integration och inkludering av nyanlända. Den successivt ökande andelen utrikes födda i Sverige har aktualiserat behovet av en integrationspolitik som underlättar nyinflyttades inkludering.

För att stärka integrationsarbetet såväl inom VGRs verksamheter som med olika externa aktörer behövs ett koncernövergripande arbete och en tvärssektoriell samverkan. Under 2019 ska formerna för ett sådant koncernövergripande arbete sättas. Samverkan med externa aktörer behöver effektiviseras. Det integrationsfrämjande arbetet kommer att inriktas på 1) att underlätta för nyanlända att försörja sig och delta i samhällslivet och 2) att bryta utanförskapet hos utrikes födda som är svagt integrerade på arbetsmarknaden och i samhället.

Förväntningarna på RUN ökar också genom att regeringen under 2018 gett uppdrag åt Tillväxtverket och regionalt utvecklingsansvariga att genomföra satsningar för stärkt integrationsperspektiv i det regionala kompetensförsörjningsarbetet.

Koncernkontoret är koordinator för EU-projektet FIER (Fast Track Integration in European Regions) som syftar till att hitta nya modeller och arbetssätt för fler flyktingar ska komma snabbare in på arbetsmarknaden.

5.2.4. Livslångt lärande för ökad delaktighet och konkurrenskraft

5.2.4.1 Kompetensplattformen

Kompetensplattformen är ett verktyg att möta behovet av bättre matchning i offentlig sektor och privat näringsliv. I Västra Götaland genomförs uppdraget i samverkan med kommunalförbunden inom fyra delområden; prognoser och kunskapsunderlag, strategisk påverkan, gemensamma insatser genom utvecklingsprojekt samt lärande och erfarenhetsutbyte. I varje delregion finns numera kompetensråd/kompetensforum. I råden/forumen sitter utbildningsanordnare, arbetsmarknadens parter, företagare, Arbetsförmedling och Västra Götalandsregionen. Råden ska bl.a. verka för samförstånd kring utmaningar inom området för kompetensförsörjning och leda till samhandling. Under 2019 kommer särskilt fokus läggas på att tillsammans med VGRs samarbetspartners kommunicera och implementera regionutvecklingsnämnden program för utbildning och arbetsmarknad som beslutades i september 2018.

5.2.4.2 Förkorta och förenkla vägen till arbetsmarknaden genom vägledning och validering

Studie- och yrkesvägledningen på olika utbildningsnivåer behöver samordnas, utvecklas och kvalitetssäkras i syfte att ge elever och studerande bästa möjliga förutsättningar för att göra välinformerade studie- och yrkesval. Syvonline är en digital resurssida för alla som arbetar med studie- och yrkesvägledning och samverkan skola - arbetsliv. Ett särskilt fokus kommer att läggas på att öka intresset för yrkesutbildningar samt uppmuntra till att otraditionella yrkesval. Validering av kunskaper, kompetenser och färdigheter är en del i arbetet för att underlätta inträdet arbetsmarknaden och möjliggöra bättre matchning. VGR lämnar bl.a. verksamhetsbidrag till Validering Väst, vars uppdrag är att utveckla samordning av valideringsverksamhet. Utveckling av insatser och anpassning av metoder för att underlätta nyanländas inträde på arbetsmarknaden är ett särskilt fokus.

5.2.4.3 Utveckla samordning inom utbildningssystemen för att möta framtidens kompetensbehov

Gymnasial yrkesutbildning för vuxna, regionalt yrkesvux, ska vara behovsstyrda vilket ställer krav på samordning och flexibilitet. Utbildningsanordnarna ska samråda med regionalt utvecklingsansvariga i samband med ansökan till Skolverket. Yrkeshögskoleutbildningar är en annan efterfrågestyrd utbildningsform. Såväl efterfrågan som tillgången av YH-utbildningar har ökat stort. Både YH och regionalt komvux kräver nära samverkan med branscher, företag och organisationer för att kartlägga och garantera efterfrågan. VGR stödjer arbetet med analysstöd och kompetenskartläggningar och bistår Myndigheten för yrkeshögskolan (MYH) med kunskapsunderlag om framtida behov av YH-utbildningar. Pågående insatser är tex Projektet Smarta fabriker som syftar till är att sprida kunskap om digitalisering i industriarbetet. VGR är en av initiativtagarna till Future Skills, en ”prova-på-ya” där bl.a. ungdomar får prova på framtidens yrken.

Regionutvecklingsnämnden ger verksamhetsbidrag till sex science centers i Västra Götaland. Satsningen syftar till att inspirera barn och unga att bedriva studier och på sikt vara yrkesverksamma inom naturvetenskap, teknik och matematik. De fungerar också som en kompetensutvecklingsresurs för lärare. Under år 2019 får de sex science centers extra resurser till arbetet med fullföljda studier, ökad samverkan mellan science centers och säkerställa kvalitén i utvecklingsarbetet för science centers.

Kulturnämnden ska fortsatt vara uppdragsgivare för folkhögskolorna (bildningsuppdraget). Samtidigt är folkhögskolorna viktiga delar av utbildningsväsendet, kompetensförsörjningen och för integrationen (utbildningsuppdraget). Regionutvecklingsnämnden verkar för bättre samordning mellan folkhögskolornas utbildningsuppdrag och övriga utbildningsformer samt arbetsmarknaden. Samråd sker genom löpande avstämningar mellan respektive nämnds presidier.

5.2.4.4 Särskild satsning på naturbruk

De senaste åren har ett genomgripande omställningsarbete genomförts och verksamheten koncentrerats till tre skolor. Under 2019 ska budget vara i balans och kostnadseffektiviteten ges prioritet. Samordningen inom, och mellan, skolorna, avseende planering, schema och arbetssätt ska vara i fortsatt fokus. Verksamheten ska utvecklas mot ökat elevantal, ökad andel elever som fullföljer sina studier, och ökade kunskapsresultat. Den fortsatta satsningen på arbetsmarknadsinsatser riktade mot exempelvis yrkesbytare, utrikes födda, småföretagare och elever som hört till särskolans personkrets ska präglas av ett resultatorienterat och kostnadseffektivt genomförande.

5.2.4.5 Mötesplats Steneby

Satsningen på Mötesplats Steneby har pågått sedan 2014 och ingår i det samlade uppdraget till Stiftelsen Stenebyskolan. Syftet med satsningen är att skapa och utveckla olika samarbeten där näringsliv, kultursektor, utbildning, forskning och omgivande samhälle ingår. Genom samverkan med externa aktörer ska kännedomen om Steneby öka i omvärlden, vilket bidrar till att attrahera fler människor och företag till Dalsland och regionen, med nya samarbeten och utvecklad utbildningsverksamhet som följd. Under 2019 ska varumärket Steneby stärkas, nationellt och internationellt.

5.2.5. Tillgång till kommunikation för arbete, utbildning och livskvalitet

5.2.5.1 Investera i transportinfrastruktur som driver regional och nationell utveckling

Västra Götalandsregionens Regionutvecklingsnämnd kommer fortsätta arbeta för att förverkliga de gemensamma mål som kommuner och region tog fram i påverkansarbetet inför år 2018. Att säkerställa starten på utbyggnaden Borås-Göteborgs järnväg samt förbereda inför revideringen av nästa nationella plan för att säkerställa fler spår på Västra Stambanan, delen Göteborg- Alingsås. I juni 2018 tog regeringen beslut om transportinfrastrukturplan för åren 2018 – 2029. Västra Götalandsregionen lämnade ett enigt remissvar på den nationella planen där utbyggnad av ny järnväg Göteborg – Borås stod högst i prioriteringslistan. När väl beslutet fattades av regeringen så tillkom 3,7 mdr för Göteborg – Borås med och även 1,25

mdr för fördjupning av farled till Göteborgs hamn. Dessutom innehöll planen satsningar på storstadsåtgärder, utbyte av slussar i Göta älv och upprustning av de regionala järnvägarna samt de pågående större projekten som mötesseparerad E20 och västsvenska paketet. Storstadsåtgärder är en överenskommelse mellan Sverigeförhandlingen-Göteborgs stad-Västra Götalandsregionen på 7 miljarder kr (fram till 2035), där framför allt arbetet med den planerade Linbanan mellan Järntorget-Lindholmen-Lundby-Wieselgrensplatsen fortsatt kommer drivas intensivt under 2019, liksom ny spårväg Brunnsbo – Linnéstaden. Västtrafik ansvarar för att bemanna utredningsarbetet och projektstyrelser. Regionutvecklingsdirektören representerar VGR i storstadsavtalets övergripande styrelse där Göteborgs stad och näringsdepartementet ingår.

Västra Götalandsregionen är planupprättare för den regionala infrastrukturplanen (en del av den nationella planen). Den reviderade regionala planen omfattar 6,5 miljarder kronor. BHU utgör det politiska forumet som följer planens genomförande och bereder förslag till beslut till regionstyrelsen vid planerade beslut om fördelning av ”potter” och vid oförutsedda större avvikelser. I sin roll som planupprättare är Västra Götalandsregionen också beställare till Trafikverket i genomförandet av planen. Inför 2019 planeras ett antal åtgärdsvalsstudier påbörjas där resultaten sedan kommer vara underlag inför nästa revideringsprocess av nästa nationella infrastrukturplan som ska gälla för åren 2022–2033.

I budget 2019 tillförs nämnden 80 mnkr extra från regionfullmäktige, för att genomföra åtgärder inom infrastrukturuområdet. Enligt tidigare beslut ska 50 mnkr riktas för att förstärka potter i den regionala infrastrukturplanen; 15 mnkr för cykelvägar, 10 mnkr för smärreåtgärder och 25 mnkr för mindre vägnätet. För dessa medel som förstärker den regionala planens potter finns prioriteringskriterier och processer och upparbetningen av medlen bedöms kunna ske enligt plan. Därtill ingår 20 mnkr som är avsatta för att nyttja till förskottering och medfinansiering. Dialog pågår med trafikverket för att identifiera lämpliga åtgärder som är i linje med VGR:s prioriteringar och mål.

Koncernkontoret har gjort en omfattande analys av potentialen för ökad cykling som underlag för kommande prioriteringar av cykelvägsutbyggnad enligt VGRs cykelstrategi. Samverkan kommer fortsatt att ske med andra regionala aktörer, främst SLL och Region Skåne, för påverkansåtgärder som underlättar mer kostnadseffektiv utbyggnad av cykelvägar.

Västtågsutredningen, med målet om att öppna fler tågstationer för pendlingstrafik, fortsätter vara högt prioriterad. Regionutvecklingsnämnden tillförs 10 mnkr för att förbereda infrastrukturen för fler stationslägen baserad på Västtågsutredningen.

Flera av VGR:s prioriterade transportstråk är en del av det transeuropeiska transportnätet (TEN-T) och ingår även i en av de nio stomnätsskorridorerna, Skandinavien-Medelhavet. TEN-T består av EU:s strategiskt viktigaste transportstråk och medlemsstaterna har åtagit sig att färdigställa stomnätet till och med 2030 och det övergripande nätet till år 2050. VGR arbetar därför proaktivt för att säkerställa sin ställning i TEN-T och för att VGR, och andra transport/infrastrukturaktörer i regionen, har nationens stöd för att söka medfinansiering från

EU:s Fond för ett sammanlänkat Europa (CEF). Målet är att EU/CEF prioriterar infrastrukturinvesteringar längs de prioriterade stamnätskorridorerna.

5.2.5.2 Fortsatt utbyggnad enligt bredbandsstrategin

Väl fungerande och högkvalitativ IT-infrastruktur är en förutsättning för ett konkurrenskraftigt näringsliv och för att ge alla invånare förutsättningar att ta tillvara Västra Götalands samlade utbud av arbete, utbildning och kultur. Fortsatt bredbandsutbyggnad är en konkret åtgärd som bidrar till fokusområdet om samspel mellan stad och land. Ett utvidgat användande av IT ger låg miljöpåverkan, minskar geografiska avstånd och skapar möjligheter till effektiviseringar och utveckling av verksamheter. VGR driver det regionala samarbetsorganet UBit, som samlar kompetens och resurser från Västra Götaland. UBit verkar för att stimulera marknadsaktörerna att bygga bredband i områden med gles befolkning och där det är svårt att få utbyggnadsprojekt att gå ihop ekonomiskt. Under 2018 har en VGRs bredbandsstrategi reviderats för att harmoniera med reviderade nationella mål. Revideringen innebar också att VGRs bredbandsstöd vidgats i syfte att uppnå en snabbare utveckling i länet. Det är svårt att bedöma i vilken takt det vidgade stödet innebär för behov av medel mellan år. Bedömningen är dock att den ram som RUN avsatt de senaste åren är rimlig i genomsnitt. Sedan två år tillbaka får Västra Götalandsregionen statsstöd för en bredbandskoordinator.

5.2.5.3 Implementering av den Digitala agendan

Digitala agendan är en digitaliseringsstrategi för Västra Götalands län och handlar om hur digitaliseringen kan öka i hastighet för att ge en digitalisering i människans tjänst. Den antogs av regionstyrelsen hösten 2015. En viktig uppgift för VGR är att driva ett digitaliseringsråd, som ska leda arbetet med att genomföra strategins handlingsplan. Nu finns ett regeringsbeslut om finansiering av regional digitaliseringssamordnare för territoriet. Medlen kommer nyttjas för att stärka VGRs arbete inom området. Det första större har fokus på kompetenshöjning och förbättrad struktur inom informationssäkerhet. Informationssäkerhetsprogram 2020 beslutades av RUN i juni 2017. Programmet innebär att alla kommuner i Västra Götaland kan söka medel från RUN för att förbättra sin informationssäkerhet med bl.a. homogen informationsklassificering och uppdragsutbildning i informationssäkerhet med 60 platser de närmaste tre åren. Nästa större utvecklingsområde som påbörjats gäller utvecklingen av öppna data på ett standardiserat sätt som underlättar för aktörer som till exempel vill skapa nya tjänster.

5.2.5.4 Regional fysisk planering - ett utvecklingsområde

Samordningen mellan olika fysiska planeringsslag på kommunal och regional nivå behöver förbättras. VGR fortsätter att stötta kommunalförbunden (förutom GR som inte har samma behov av stöd i denna fråga) i deras respektive arbete med regional fysisk planering. Målet är att kunna skapa en strukturbild för Västra Götaland som helhet. Förankring och delaktighet hos kommuner och andra aktörer är viktigt och därför ser vi att en struktur för samverkan, dialog och diskussion behöver skapas. Regionens kompetens inom området behöver även

fortsatt byggas upp. Ett förslag till ny lag har varit på remiss under 2018 om att regionerna ska få ett utökat ansvar och överta uppgifter från länsstyrelsen avseende samordningen i länet gällande bostadsförsörjningen. Enligt förslaget kommer regionen tillföras 2 mnkr för det utökade ansvaret. VGR är positiva till förslaget och ser en tydlig koppling till strukturbildsarbetet. Bedömningen är att lagförslaget går igenom och därmed börjar gälla redan 2019.

5.2.6. Ett resurseffektivt arbete med minskad klimatpåverkan

5.2.6.1 Hållbar landsbygdsutveckling med samspel stad och land

Inom ramen för Det regionala serviceprogrammet (RSP) för kommersiell och offentlig service i gles-, landsbygds- och skärgårdsområden genomförs regelbundna nätverksträffar för landsbygdsutvecklare inom Västra Götaland på teman inom t.ex. åtgärdsområdet samspel stad och land. Programmet syftar till att stärka förutsättningarna för ett fungerande företagande på landsbygden och tillgänglighet till lokal service. Under 2019 sker aktiviteter för att samla ihop erfarenheter från projektet Hållbara platser där tio platser i gles- och skärgårdsområden testat olika metoder för lokal utveckling. Platsutvecklingen drivs i samverkan av aktörerna lokalt (företag, föreningar, offentlig sektor).

5.2.6.2 Fortsatt satsning på Campus Skara

Den överenskommelse som slöts mellan VGR och SLU under våren 2018 resulterade i tre projekt som pågår 2018–2020; Innovationskraft och miljönytta i precisionsodlingen, Kompetensförsörjning och företagsutveckling i lantbruket, och Konkurrenskraft och klimatanpassning i nöt- och lammköttproduktionen. Samtliga beslut om finansiering av projekten är fattade, och regelbundna uppföljningar av satsningen görs tillsammans med SLU:s ledning. Under 2019 ska andra aktörer fortsätta att uppmuntras till samverkan med verksamheterna på Campus Skara.

5.2.7. Utökat utbyte med och påverkan på omvärlden

5.2.7.1 Västra Götalandsregionens medlemskap och engagemang i internationella organisationer

Regionutvecklingsnämnden engagerar sig i ett antal internationella organisationer. Detta engagemang bidrar till att synliggöra VGR:s prioriterade frågor och påverka vår omvärld samt att hitta samarbeten och extern finansiering för utvecklingsåtgärder. Under 2019 fortsätter arbetet med att säkerställa att VGR:s medlemskap i internationella organisationer tas om hand på bästa sätt och integreras fullt ut i verksamheten. VGR är sedan januari 2018 medlem i STRING-nätverket som är ett politiskt gränsöverskridande samarbete mellan regioner och städer i Norge, Sverige, Danmark och Tyskland för att stärka den regionala utvecklingen från Oslo till Hamburg. Under 2019 kommer arbetet för att etablera sträckan Göteborg-Oslo i STRING-nätverket att fortsätta. Målet för 2019 är att genom STRING skapa samarbeten inom

nätverket för en effektiv, friktionsfri spårbunden trafik Hamburg-Oslo. Detta sker bl.a. genom revidering av nätverkets strategi och en nära dialog mellan STRING-sekretariatet och politiker och tjänstepersoner på VGR. Samarbetsgrupper för den norra STRING-geografin ska bildas och VGR kommer leda arbetet för en ansökan och eventuell projektstart 2019 av ett infrastrukturprojekt inom Interreg Öresund-Kattegatt-Skagerrak-programmet.

5.2.7.2 Västra Götalandsregionens representationskontor i Bryssel

VGR:s representationskontor i Bryssel arbetar för att synliggöra regionen som en förtroendeingivande partner samt skapa synlighet, samverkan och genomslag i vårt påverkansarbete inom våra prioriterade frågor (sammanhållningspolitik, infrastruktur och hållbara transporter, forskning och innovation samt miljö och klimat). Under 2019 ska Brysselkontoret bl.a. bevaka EU:s förslag till nästa långtidsbudget 2021–2027 och genomföra påverkansinsatser inom bl.a. programmen Horisont Europa, Fonden för ett sammanlänkat Europa, sammanhållningspolitiken och det Digitala Europa. I enlighet med EU-handslaget ska Brysselkontoret verka för att stärka och synliggöra EU-arbetet i Västra Götaland, bl.a. genom kontinuerlig kontakt och information till kommunerna i Västra Götaland. Under 2019 är det även val till europaparlamentet och en ny EU-kommission ska utses. Brysselkontoret ska därför identifiera, kartlägga och säkerställa en fortsatt kontakt med representanter för dessa institutioner, i syfte att medvetandegöra de områden och positioner som är prioriterade för VGR.

5.2.7.3 Västra Götalandsregionens representationskontor i Stockholm

VGRs representationskontor i Stockholm ska vara ett stöd för ett mer proaktivt arbete gentemot den nationella nivån. Kontoret har fått nya och bättre lokaler på Stockholms Centralstation. Under 2019 får kontoret ny bemanning och inledningsvis handlar arbetet om att identifiera, kartlägga och skapa kontakt med relevanta nationella aktörer. Verksamheten drivs med utgångspunkt i VGRs externa påverkansagenda 2018–2021. Under året ska även ett närmare samarbete etableras med övriga regionala och västsvenska partners i Stockholm. Genom nära samarbete kan vi skapa mervärde i gemensamma frågeställningar och skapa ett tryck genom att mobilisera de olika sektorer och samarbetspartners vi representerar.

5.2.7.4 CPMR:s Nordsjökommission

Sedan 2016 har VGR både ordförandeskap och sekretariat för Nordsjökommissionen (NSC), en av sex geografiska kommissioner i det europeiska nätverket Conference of Peripheral Maritime Regions (CPMR). Kerstin Brunnström är ordförande och vald fram till sommaren 2020. Ordförandeskapet ger VGR synlighet, nätverk och påverkansmöjligheter bland NSC:s 33 medlemsregioner men också en plats i styrelsen och sekretariatsarbetet i CPMR. CPMR har totalt 150 medlemsregioner och är en stark lobbyorganisation på europeisk nivå och en viktig källa till kunskap om och analys av europeisk policyutveckling. VGR har därmed en central roll i arbetet med att ta fram NSC:s strategi för tiden efter 2020, som ska ersätta

nuvarande "North Sea Region 2020 strategy". Viktigt 2019 är också att hantera de effekter som Storbritanniens utträde ut ur EU, s.k. Brexit, kan komma att få på samarbetet i Nordsjön.

5.2.7.5 Externa påverkansagendan 2018–2021 och agenda Västra Götaland

Under 2018 antog RS en ny påverkansagenda för VGR som gäller perioden 2018–2021. En påverkansagenda samlar och tydliggör VGR:s intressen i ett antal frågor där VGR behöver agera samfällt och uthålligt över tid för att påverka och få till stånd ett nationellt och/eller europeiskt beslut i prioriterade frågor. För 2019 har ett antal påverkansfrågor prioriterats som ska drivas inom följande prioriterade områden: ökat regionalt självstyre, lokalisering av statliga myndigheter och verksamheter, EUs politik för sammanhållning, forskning och innovation och statliga infrastrukturinvesteringar i Västra Götaland.

Agenda Västra Götaland innehåller påverkansfrågor som VGR har gemensamt antagit med kommunerna i Västra Götaland. Aktuella påverkansfrågor för 2019 är desamma som nämns ovan under Extern påverkansagenda för Västra Götalandsregionen 2018–2021.

5.2.8. Övriga områden

5.2.8.1 EU-program för genomförandet av VG2020

Västra Götalandsregionen ansvarar för ett antal regionala EU-program. Målsättningen är att på bästa sätt använda EU-programmen för att stödja vårt regionala utvecklingsarbete. VGR har ordförandeuppdraget samt tillhandahåller sekretariat för västsvenska strukturfondspartnerskapet som arbetar med Regional- samt Socialfond. Vidare är VGR värdorganisation för den nationella subkommittén och nationell kontaktpunkt för det interregionala programmet som omfattar Nordsjögeografin. VGR bistår även med stöd för projektutveckling inom Interregprogrammen Sverige-Norge, Öresund-Kattegatt-Skagerrak, Östersjöregionen samt Europe. VGR arbetar för en bättre samordning mellan de olika programmen inom sammanhållningspolitiken för att möjliggöra för större strategiska satsningar. Budgeten är till stora delar intecknad för de två programmen som är kopplade till västsvenska strukturfondspartnerskapet, vilket i sin tur ökar möjligheterna för deltagande i de interregionala programmen - där det finns medel kvar att söka.

Vidare ska VGR arbeta tillsammans med den nationella nivån för att öka samarbetsmöjligheterna med Norge i linje med EU-kommissionens initiativ för att öka tillväxten och sammanhållningen i EU:s gränsområden. Under 2019 utformas EU:s nya sammanhållningspolitik som ska gälla efter år 2020. VGR har en viktig roll att påverka så att regionen fortsatt får möjlighet att använda medlen på bästa sätt utifrån våra förutsättningar och att generellt förenkla projektgenomförandet för aktörerna.

5.3. Analys och uppföljning

VGR bidrar till att öka kunskapen om Västra Götalands utveckling och utvecklingsförutsättningar genom att ta fram statistik och genomföra analyser inom områden som påverkar regionens utveckling. I detta ingår t ex kontinuerlig bevakning av

arbetsmarknadsläget, näringslivsstrukturen, kompetensförsörjning, konjunkturläget och den demografiska utvecklingen. Analyser för verksamhetens egna behov utgår från de frågor som direkt eller indirekt påverkar utformningen av program, insatser och projekt.

Arbetet med att ta fram en ny regional utvecklingsstrategi som ska gälla fr o m 2021 intensifieras under 2019. Hösten 2018 genomförs en bred omvärldsanalys som en utgångspunkt för arbetet. För ytterligare vägledning i arbetet kommer kompletterande analyser att genomföras under 2019. Områden där det kan finnas behov av ytterligare kunskap är smart specialisering, integration, hållbar konsumtion, digitalisering och fysisk planering.

En modell för lärande uppföljning och utvärdering som är gemensam för nämnder och kommittéer inom regional utveckling togs fram 2017. Alla regionutvecklingsnämndens satsningar ska kontinuerligt följas upp. Djupare utvärderingar av projekt och verksamheter genomförs löpande enligt modellen.

			Bilaga 1
Entreprenörskap o företagande			<i>mnkr</i>
Benämning	Budget 2018	Budget 2019	Diff
Företagsstöd (inkl såddfinansiering)	38,0	38,0	0,0
Entreprenörskap, nyföret (inkl social ekonomi)	15,3	15,3	0,0
Innovationer o förnyelse i SME	23,2	23,2	0,0
Landsbygdsprogram samt reg serviceprogram	5,0	5,0	0,0
Delsumma	81,5	81,5	0,0
Inkubatorskompetens	Budget 2018	Budget 2019	Diff
Brewhouse (inkl My mission)	2,0	2,0	0,0
Chalmers Ventures	4,3	4,3	0,0
Borås Inkubator	2,9	3,1	0,2
Framtidens Företag	1,5	1,5	0,0
GU Ventures	3,4	3,4	0,0
Sahlgrenska Science Park	3,7	4,6	0,9
Gemensamt	0,5	0,5	0,0
Delsumma	18,3	19,4	1,1
Övr verksamhetsbidrag	Budget 2018	Budget 2019	Diff
Coompanion	2,8	2,8	0,0
Connect Väst	2,5	2,5	0,0
Drivhusen i VGR	3,2	3,2	0,0
EDCS	0,5	0,5	0,0
Framtidsfrön	0,5	0,5	0,0
Företagsakuten	0,4	0,4	0,0
Industrial development Center	3,3	3,3	0,0
Matix	0,8	0,8	0,0
Resurscentra	0,5	1,0	0,5
Ung företagsamhet	2,9	2,9	0,0
Venture Cup	0,6	0,6	0,0
Miljöbron	0,4	0,4	0,0
Delsumma	18,3	18,8	0,5
Entreprenörskap och företagande	Budget 2018	Budget 2019	Diff
Summa	118,1	119,7	1,6

Regionala styrkeområden

Benämning	Budget 2018	Budget 2019	Diff
Program Hållbara transporter	30,0	26,5	-3,5
Program Livsmedel o gröna näringar	25,0	25,0	0,0
Program Life Science	18,0	18,0	0,0
Regionala styrkeomr , övriga	50,1	49,0	-1,1
Delsumma	123,1	118,5	-4,6

Övr verksamhetsbidrag	Budget 2018	Budget 2019	Diff
Agroväst	3,30	3,30	0,00
Gothia Forum	8,00	8,00	0,00
Science Park Skövde	9,00	10,30	1,30
Hantverkslaboratoriet	0,70	0,75	0,05
Innovatum	10,05	10,05	0,00
Lindholmen Science Park	8,50	8,50	0,00
Lokalproducerat i Väst	1,95	1,95	0,00
TILLT	0,25	0,00	-0,25
Johanneberg Science Park	4,00	4,00	0,00
Innovationsplattformen	7,00	7,00	0,00
Svenskt Marintekniskt Forum (SMTF)	3,00	3,00	0,00
Delsumma	55,75	56,85	1,10

Regionala styrkeområden	Budget 2018	Budget 2019	Diff
Summa	178,9	175,4	-3,5

Bryta utanförskap och segregering

mnr

Benämning	Budget 2018	Budget 2019	Diff
Ungas möjlighet till utbildning och arbete	5,0	5,0	0,0
Sociala investeringsfonder	30,0	30,0	0,0
Jämställdhet och mångfald	13,0	13,0	0,0
Delsumma	48,0	48,0	0,0
Övr verksamhetsbidrag	Budget 2018	Budget 2019	Diff
CSR Västsverige	2,0	2,0	0,0
Övr verksamhetsbidrag	Budget 2018	Budget 2019	Diff
Summa	50,0	50,0	0,0

Livslångt Lärande

Benämning	Budget 2018	Budget 2019	Diff
Kompetensförsörjning	14,4	14,4	0,0
Delsumma	14,4	14,4	0,0

Science center	Budget 2018	Budget 2019	Diff
Universeum AB	10,08	10,08	0,0
NAVET	2,66	2,66	0,0
Molekylverkstan	0,89	0,89	0,0
Dalénium Science center	1,57	1,57	0,0
Balthazar Sinnenas verkstad	1,57	1,57	0,0
Innovatum Science Center AB	3,13	3,13	0,0
Delsumma	19,9	19,9	0,0

Övr verksamhetsbidrag	Budget 2018	Budget 2019	Diff
Validering Väst	4,0	4,0	0,0
Trappan	0,7	0,7	0,0
Vetenskapsfestivalen	0,5	0,6	0,1
Förvaltningshögskolan	0,5	0,5	0,0
Delsumma	5,7	5,7	0,1

Livslångt Lärande	Budget 2018	Budget 2019	Diff
Summa	39,9	40,0	0,1

Infrastruktur bredband

Benämning	Budget 2018	Budget 2019	Diff
Investeringsmedel (nytt beslut RF)	75,0	80,0	5,0
<i>Cykelåtgärder</i>	15,0	15,0	
<i>Beredskap förskottering</i>	20,0	20,0	
<i>Smärre åtgärder</i>	10,0	10,0	
<i>Mindre vägnätet</i>	25,0	25,0	
<i>Västtågsutredningen</i>	5,0	10,0	5,0
Digital agenda	18,0	17,0	-1,0
Bredbandsutbyggnad (investeringsmedel)	12,0	12,0	
Informationssäkerhetsprogram	4,0	3,0	
Övrigt digital agenda (konferens, utredningar)	2,0	2,0	
Strategiska processer och utredningar	7,0	8,0	1,0
<i>Nationell o regional infrastrukturplan</i>			
<i>Vg2020 Strukturbild, regional fysisk planering</i>			
<i>Västsvenska paketet</i>			
<i>Övrigt utredningar/analyser, remisshantering infra</i>			
Delsumma	100,0	105,0	5,0

Övr verksamhetsbidrag/Medlemsavgifter	Budget 2018	Budget 2019	Diff
Europakorridoren	0,25	0,25	0,0
Logistik och Transportstiftelsen	0,37	0,37	0,0
Medlemsavgifter (Götalandsbanan)	1,50	0,00	-1,5
Delsumma	2,12	0,62	-1,5

Infrastruktur bredband	Budget 2018	Budget 2019	Diff
Summa	102,1	105,6	3,5

Nationellt och internationellt

Koordinering och samordning (f d VVG o marknadsf)	Budget 2018	Budget 2019	Diff
Internationalisering	1,0	1,4	0,4
Bryssel	4,4	4,5	0,1
Stockholm	1,2	1,2	0,0
Marknadsföring	2,3	1,8	-0,5
Delsumma	8,9	8,9	0,0

Medlemsavgifter till internationella organisation	Budget 2018	Budget 2019	Diff
AER (Assembly of European Regions)	0,185	0,185	0,00
CPMR (Conference of Peripheral Maritime Regions)	0,173	0,190	0,02
EARLALL (European Association of Regional and Local Authorities for Lifelong Learning)	0,065	0,065	0,00
Svinesundskommittén (f d Gränskommittén)	0,400	0,400	0,00
Göteborg/Oslo GO-samarb	0,370	0,370	0,00
Nordsjökommissionen	0,063	0,066	0,00
Östersjökommissionen	0,029	0,039	0,01
SERN (Sweden Emilia Romagna Network)	0,080	0,089	0,01
REVES (European Network of Cities and Regions for the Social Economy)	0,100	0,100	0,00
NECSTouR (Network of European Competitive and Sustainable Tourism Regions)	0,020	0,042	0,02
Baltic Development Forum	0,058	0,060	0,00
STRING		0,740	0,74
ACTE		0,420	0,42
ERRIN		0,029	0,03
Oförutsett /valutakurser	0,040	0,040	0,00
Delsumma	1,583	2,835	1,25

Övr verksamhetsbidrag	Budget 2018	Budget 2019	Diff
Europa Direkt Fyrbodol	0,200	0,266	0,07
Europa Direkt Göteborgsregionen	0,200	0,266	0,07
Europa Direkt Skaraborg	0,200	0,000	-0,20
Europa Direkt Sjuhärad	0,200	0,266	0,07
Nordiskt informationskontor	0,250	0,250	0,00
Delsumma	1,1	1,0	0,0

Nationellt och internationellt	Budget 2018	Budget 2019	Diff
Summa	11,5	12,8	1,3

Övrigt VG2020

Benämning	Budget 2018	Budget 2019	Diff
Delregionala genomförandeplaner	42,5	42,5	0,0
Skaraborg 8,5			
Fyrbodal 8,5			
Sjuhärad 8,5			
BRG 15,0			
GR 2,0			
Analys/utredning	4,0	4,0	0,0
Delsumma	46,5	46,5	0,0

Koordinering och samordning (f d VVG o marknadsf)	Budget 2018	Budget 2019	Diff
Livskraftigt näringsliv	1,1	1,1	0,0
Infrastruktur och kommunikationer	1,5	0,0	-1,5
Ny regionutvecklingsstrategi		2,4	2,4
Uppföljning och utveckling VVG	1,4	1,4	0,0
Delsumma	4,0	4,9	0,9

Övr verksamhetsbidrag	Budget 2018	Budget 2019	Diff
Centrum för regional analys (CRA)	0,50	0,50	0,00
Reväst	0,30	0,30	0,00
Delsumma	0,8	0,8	0,0

Övr medlemsavgifter	Budget 2018	Budget 2019	Diff
Trästad Sverige	0,02	0,02	0,00
Kemiindustriklustret	0,04	0,04	0,00
Viktoriansinstitutet	0,20	0,20	0,00
Reglab		0,02	0,02
Bioinnovation		0,05	0,05
Maritimt Forum		0,02	0,02
Delsumma	0,25	0,34	0,09

Övrigt VG2020	Budget 2018	Budget 2019	Diff
Summa	51,5	52,5	1,0